5 BANI EXEMPLARUL.—ANUL XXXIV.— N-rul 304 **Editia de dimineată** MIERCURI 2 (15) NOEMBRIE 1916

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 18.— — 3 luni / 6 luni / Un an
STRĂINĂTATE: Lei 10.— / 20.— / 40.—

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
Redacţia şi Administraţia: Bucureşti, str. Brezoianu, 11

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp. 7 Bs.
Idem pag. II
Gr.

...ori: ...RASCU şi STELIAN POPESCU

Ziarul „UNIVERSUL"
Onor Biblioteca Centrală
IAŞI

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Participarea României

N'avem nevoe s'o spunem noi căci o mărturisesc şi aliaţii şi adversarii: luăm parte la războiu cu trup şi suflet şi vom lupta până la capăt.

In două luni şi jumătate, am gustat toate bucuriile şi tóte amărăciunile, am trecut prin fel de fel de încercări, am suportat urgia duşmanului pornit cu toată furia împotriva noastră.

Şi vom ţine piept. Şi nu vom dosi.

Dar războiul acesta mare nu are numai feţe milităreşti ci şi multe alte feţe.

Una dintre aceste e faţa economică; foarte natural, de oarece în substratul acestui războiu interesele economice ocupă locul cel mai însemnat.

Ce înfăţişare vor lua raporturile economice, după războiu, care şi cum va fi echilibrul forţelor în acţiune, asta se va şti la sfârşit,

Dar pregătire trebuie din vreme, cât mai din vreme.

Suntem, din punct de vedere economic, un organism regional intrat în marele organism european; nimic din ce-l priveşte pe acesta nu ni e şi nu ni poate fi străin.

De aceea ne-am bucurat când, acum câte-va săptămâni, telegraful ne-a adus ştirea că ministrul nostru la Paris a luat oficial parte la conferinţa economică a Aliaţilor ţinută acolo; şi fireste va lua parte la toate întrunirile acestei conferinţe.

O depeşă din Paris spune că, îndată după deschiderea Parlamentului italian, vor reîncepe conferinţele interparlamentare franco-italiene.

Conferinţele aceste, începute încă de anul trecut, îşi au rostul lor şi vor fi rodnice în rezultate.

N'ar fi mai folositor ca să luăm şi noi parte la ele?

Credem, având în vedere viitorul, că şi pentru noi şi pentru aliaţii noştri ar fi bine ca reprezentanţi ai Parlamentului nostru să ia parte la aceste conferinţe. Şi de aceea ne permitem să atragem atenţiunea conducătorilor ţării asupra acestei chestiuni.

ip.

UNELE LACUNE

Articolul „Soldaţii noştri", în care ne ocupam de soarta luptătorilor ce es nevindecaţi din spitalele militare şi de acea a bravilor cari au primit răni în urma cărora nu mai pot fi retrimişi pe front, a fost găsit prea întemeiat de către autorităţile noastre militare superioare.

De altfel, neajunsurile arătate în acel articol ni se confirmă şi de către mai mulţi d-ni ofiţeri cari, verbal şi prin scris, ne afirmă că răul perzistă, deşi se pare că în primul moment ni s'a recunoscut dreptatea cauzei ce-o apărăm.

Nu ne îndoim de bunele intenţiuni ale celor ce conduc destinele oştirei noastre; mai ştim că e greu ca în pripă şi din primul moment să se ia măsuri de îndreptare, dar chestiunea e foarte importantă ca ea să rămie mai departe nerezolvată.

Suntem la primele săptămâni ale războiului, şi măsuri se pot lua mai curînd în această direcţie; natural că va fi mai greu de a se aduce o îndreptare atunci când, păşind tot mai departe în mersul războiului nostru, cauzele ce residă la orgina acestui rău nu vor mai putea fi înlăturate.

Dar, cu acest prilej, ni se semnalează un alt rău, tot atît de însemnat, asupra căruia ne permitem a atrage atenţiunea celor în drept.

Presa independentă, acea care nu e inspirată în funcţionarea ei de cît de interesele masselor, e datoare să ia apărarea cauzelor drepte ale celor mulţi, ca oamenii de stat ce ne guvernează să poată culege impresiunile lor şi să aducă îndreptare cauzelor ce le găsesc drepte.

Ni se semnalează că comisia medicală de triaj ce are de cercetat starea celor ce es din spitale, nu ţine seamă de unele puncte din regulamentele militare.

Astfel, în primul moment al isbucnirei războiului, ofiţerii inferiori cari au depăşit vîrsta de 50 ani şi cari s'au găsit mobilizaţi la punctele unde se dedeau luptele, au fost înglobaţi în cadrele armatei active, şi trimişi pe front, alături de contingentele desemnate pentru lupta activă.

Unii dintr'înşii, fiind răniţi pe cîmpul de luptă, la vindecarea lor, au fost aduşi înaintea comisiunei medicale de triaj, care, fără să ţie seamă de prevederile regulamentelor militare, i-a retrimes pe front.

Astfel, un ofiţer cu desăvîrşire surd în urma efectelor cauzate de bombe, a fost trimes pe front cu toată infirmitatea sa constatată; un medic găsit aproape orb, a fost retrimes pe front cu următoarea obiecţiune: „Nu face nimic că nu vezi, au să vadă infirmierii d-tale pentru d-ta".

Semnalăm aceste lacune în funcţionarea acestei comisiuni, încredinţaţi fiind că d. Vintilă Brătianu, ministrul de război, va ţine seamă de ele şi va lua măsuri de îndreptare, dacă le va găsi fundate.

Cu ofiţeri inferiori ce depăşesc vîrsta de 50 ani şi cari pleacă pe cîmpul de luptă încă nevindecaţi de rănile lor, cu ofiţeri şi medici infirmi, credem că nu se sporeşte întru nimic forţa reală a bravei noastre armate, în îndeplinirea grelei sale misiuni.

E. N.

CHESTIA AUTONOMIEI POLONIEI

O protestare a partidului conservator din Varşovia

Lyon, 31.—Se telegrafiază din Berna, că ziarele din Varşovia publică o declaraţie foarte importantă a partidului conservator realist din „noul regat polonez". Partidul declară că proclamarea unui stat polonez în momentul de acum, ori care arfi puterile beligerante, cari să poată lua această iniţiativă, e fără de nici un folos, din moment ce nu se specifică frontierele şi nu se arată condiţiunile unei existenţe politice normale şi nici garanţiile unei independenţe efective. Partidul mai declară că orice încercare de a se creia de pe acum o armată poloneză, este hotărât contrară voinţei şi aspiraţiunilor majorităţei poporului polonez. (T. F. F.)

Recruţii polonezi

Paris, 27 (întîrziată). —După ziarul „Tribuna" din Roma, recruţii polonezi pentru Germania vor atinge numai 50 la sută din cifra pe care o socotiau germanii, de oarece toţi Polonezii până la 35 de ani au fost mobilizaţi pentru Rusia. (Ag. Radio).

Ceremonia proclamărei independenţei Poloniei, „un fiasco"

Londra, 28. — Revista Polonia *discutînd proclamaţiunea austro-germană publicată la Varşovia în privinţa independenţei Poloniei spune că ceremonia organizată a fost un mare fiasco. Au luat parte numai vre-o trei mii de locuitori din 800 mii. (A. T. F.)*

INTERVIEVUL REGELUI FERDINAND

Serviciul de telegrafie fără fir ne-a comunicat acum cît-va timp comentarii asupra unor declaraţii făcute de M. S. Regele Ferdinand d lui Stanley Washburn, corespondentul din Bucureşti al ziarului „Times"

Iată, după ziarele străine ce ne-au sosit eri, declaraţiile Suveranului nostru:

„Acum când duşmanii noştri se silesc din răsputeri spre a tălmăci în chip falş atitudinea României în acest războiu, se poate folosi să spună de ce România a intrat în conflict şi scopul pe care-l urmăreşte.

Asumând partea sa de greutate în această vastă luptă România nu s'a inspirat de maxime cinice şi reaiste, ea n'a trădat puterile Europei Centrale ea a ascultat de principiul idealului sau naţional In toate ţările sunt puternice curente de opiuii, cari sunt mai mult instinctive decât politice. In România ca şi în Rusia legăturile sângelui şi ale rassei primează orice alte consideraţiuni. Chemarea celui mai curat sânge al nostru românesc de dincolo de Carpaţii Transilvaniei a emoţionat tot poporul român dela regele său până la ultimul ţăran,

Ungaria a fost duşmana noastră tradiţională pentru că menţinea într'o stare de aservire politică milioane de oameni de rassa noastră Bulgarii, a căror armată e puternică şi curagioasă, au constituit peutru noi o amenintare meridională şi au fost socotiţi, cu titlu secundar ca un inamic posibil. Contra Germaniei nu a fost la începutul războiului nici o ostilitate. ba exista poate chiar simpatii pentru dânsa. Economiceşte, Germania a fost un factor important în dezvoltarea industr.ei naţionale. Pentru francezi avem simpatiile sângelui; faţă de Anglia am resimţit în todeauna respectul datorit unui mare imperiu întemeiat cu dreptate.

Pe când războiul se prelungea România începe să-şi dea seama de punctul de vedere al inamicului. Acest punct de vedere era întemeiat pe principiul după care forţa primează dreptul iar scopul justifică mijloacele. Micile naţiuni nu există pentru inamic decât în măsura în care ele ajută puterile Europei centrale a atinge scopurile comerciale sau industriale pe cari le urnăresc. Apoi opinia română a fost profund afectată de sforţarea făcută de aceleaşi puteri pentru a ërija o teorie de terorism şi de ilegalitate într'un principiu de drept internaţiona. Totuşi, viaţa noastră naţională nu era direct atinsă de aceste consideraţiuni. Situaţiunea se schimbă cu durata războiului. România devenì conştientă de sforţările pe care inamicul pentru a ne angaja prin intrigi subtile în această luptă şi pentru a ne face să luăm partea potrivnică intereselor noastre.

In tot decursul anului 1915, atunci când Rusia părea învinsă, Anglia şi Franţa păreau oprite, iar Austria, Turcia şi Bulgaria operau în Balcani, românii au rămas fideli instinctelor lor profunde şi au refuzat, cu toate sforţările inamicului să abandoneze neutralitatea lor.

România a fost criticată pentru inacţiunea ei până acum: s'ar cuveni ca lumea să ţie seama de poziţia României: suntem o putere mică, avem o armată mică, suntem înconjuraţi de uriaşi. In această situaţie trebue să rezolvăm o problemă grea, cu o frontieră apusană lungă de aproape 1.100 de kilometri, care este ea singură mai lungă de cât frontul francez şi frontul englez la un loc, cu o frontieră bulgară aproape fără de apărare şi foarte aproape de Capitală şi lungă de mai multe sute de kilometri. Cu armatele ruseşti în retragere, o intervenţie română ar fi avut ca rezultat nimicirea imediată a ţării noastre.

România a aşteptat clipa când putea să lucreze cu siguranţa că poate să se apere şi să primească sprijinul marilor ei aliaţi; n'a aşteptat nici o clipă mai mult. Ea intră astăzi în războiu angajînd tot viitorul ei pe curajul poporului său şi pe sprijinul economic şi militar al marilor ei aliaţi.

O ţară mică, într'un mare războiu, care promite că ţie cel puţin încă un an, e sigură că o să trebue să îndure foarte mari jertfe interne şi să-şi consume resursele. Dar atît de mare a fost şi este încrederea României în dreptatea cauzei sale şi aşa a fost şi este credinţa sa în aliaţii ei, că-şi leagă soarta de-a lor.

Serbia şi Belgia au intrat în războiu fără să ştie cum se vor purta puterile centrale faţă de micile ţări cari luaseră armele contra lor; România n'are de loc iluzii, căci ea ştia că duşmanul va face toate sacrificiile ca s'o şteargă de pe harta Europei, cum a şters Serbia şi Belgia. Duşmanul e setos de răzbunare contra României, care a îndrăznit să zdrobească cauza dreptăţei şi să se lupte pentru a libera pe românii din Transilvania, aceasta s'a vazut lămurit din cea dintîi lună a războiului.

Bucureştii au fost bombardaţi zilnic de zeppeline şi aeroplane; sute de femei şi copii au fost ucişi sau mutilaţi pe când treceau liniştiţi pe străzile oraşelor noastre neapărate. Inamicul s'a răzbunat astfel contra unor nevinovaţi de justa deciziune a guvernului român. Efectul faptelor sale a fost mare: inamicul a stîrnit aci un resentiment ce a unit în potriva lui naţiunea întreagă şi care face ca să nu fie posibilă României să accepte pacea fără victorie.

Aşa a fost în toate ţările cari au intrat în războiu contra puterilor centrale.

*

Cu toată sălbăticia cu care ne atacă inamicul şi cruzimea cu care sunt măcelărite femeile noastre fără apărare şi copilaşii noştri nevinovaţi, *guvernul nostru se va sili să împiedice represaliile contra prizonierilor şi necombatanţilor fără apărare.* In acest sens au fost date ordine trupelor noastre. Uitînd orice provocare anterioară, ele trebue să trateze cu omenie pe cei cari cad în mîinele noastre, căci nu simplii soldaţi, nici poporul nu sînt cei cari trebue făcuţi răspunzători de politica adoptată de guvernele inamice.

*

Românii vor rămîne legaţi de cauza aliaţilor. Inamicul nu ne va scăpa lui încrederea în justa Anglie, în Franţa, sora latină, şi în Rusia, vecina lor apropiată. Dar rominii roagă cerul ca, cu toate preocupările lor actuale şi enormele probleme ce au de rezolvit, aliaţii să nu lase ciuşi de puţin să treacă în rîndul al doilea din mintea lor chestiunile Romîniei.

Situaţia diplomatică

Chestia poloneză primează pe toate celelalte.

Proclamarea de către puterile centrale a unui Stat polon, cuprinzînd numai Polonia rusească cucerită de ele în războiul actual, vădit că nu poate multumi pe nimeni; pe polonezi mai puţin de cît pe oricine.

De la cele trei împărţiri ale regatului Poloniei, lehii n'au avut şi n'au putut avea alt vis de cît să vadă iar întregit trupul Patriei.

Au trăit, s'au pătimit sub trei împărăţii; oricari au fost însă condiţiile lor de trai — foarte diferite de la un stăpîn la altul — un singur gînd şi un singur tel au avut toţi: să se vadă iarăşi la un loc şi, pe cît posibil, fără stăpînire străină.

Proclamaţia dată la Varşovia, în numele împăraţilor Wilhelm şi Frantz Iosef — despre al căreia cuprins, fie zis în treacăt pentru Agenţiile telegrafice, nu avem vreo cunoştinţă nici pînă acum — nu satisface nici una din aceste aspiraţii.

In schimb, se va cere noului stat polon o mare jertfă de singe.

De jertfa singelui, polonii nu fug. Fără să mai vorbim de trecut, războiul actual a costat şi pînă acum mult singe pe poporul polon, în cuprinsul căruia se poartă greul luptelor de pe frontul oriental.

In afară de poporul român, care de la izbucnirea crizei balcanice în 1912 şi pînă acum şi cine ştie încă cîtă vreme, luptă sub atîtea conduceri deosebite şi uneori duşmane — din cauza împărţirei sale între atîtea State — nici un alt popor european n'a fost mai încercat în războiul actual de cît cel polonez.

Ce va avea însă în schimbul atîtor jertfe?

Alegerea preşedenţială din Statele Unite americane a ajuns o halima.

După patru zile dela alegere, tot nu se ştie în Europa cine a fost ales: Wilson sau Hughes?

Şi doar cablurile transatlantice n'au fost tăiate.

Se cunosc, în schimb, mărunţişuri, schimbătoare de la ceas la ceas; ba se ştie chiar că va fi, poate, nevoie de o nouă numărătoare a voturilor...

Caracteristic pentru starea lucrurilor internaţionale. ip.

Orice vă trebue, găsiţi îndată dând un anunciu la MICA PUBLICITATE.

Un nou discurs al Cancelarului german

— Ce spune presa franceză —

Lyon, 31. — „Le Temps", ocupându-se de cel mai nou discurs al cancelarului german, declară că nu se opreşte decât cu repulsiune la discutarea acestui monument de nerusinare şi minciună; acest discurs cancelarul nici n'a îndrăznit să'l rostească în public, în faţa Reichstagului.

„Le Temps" aminteşte faptele următoare:

1. *Premeditarea războiului.* Cine nu vrea să invoace nenumăratele publicaţiuni prin cari de 25 de ani Germania îşi afirmă dreptul de a se mări la est şi la vest, poate reţine cel puţin două documente oficiale: întâiul este discursul lui Giolitti, puţin suspect de anti-germanism care afirma că în 1913 Germania şi Austria au solicitat concursul Italiei pentru o agresiune contra Serbiei;

2. Convorbirea din Noembrie 1912 între regele Belgiei, împăratul Wilhlm şi generalul Moltkeel.

„De data aceasta trebue s'o sfârşim. Majestatea voastră nu poate să se îndoiască de entuziasmul irezistibil care ar împinge întreg poporul german într'un războiu în contra Franţei".

3. *Pregătirea în vederea războiului.* Numai Germania a fost pregătită pentru războiu. Cele trei legi militare din 1911, 1912 şi 1913 nu pot fi explicate altfel, dată fiind cheltuiala ce au ocazionat, decât prin voinţa fermă de a face războiul.

Dela 1902—1913 Franţa a cheltuit pentru armament 980 milioane, iar Germania 2200 milioane. In 1914, Anglia avea 6 diviziuni, pe când Germania 150, Rusia suferea din toate punctele de vedere de lipsă de pregătire, pe care de altfel războiul a şi pus'o în evidenţă.

4. *Atitudinea Rusiei. Temps* reaminteşte supunerea Serbiei faţă de ultimatul austriac, supunere datorită sfaturilor pacifice ale Rusiei. El aminteşte de asemenea telegrama trimeasă la 29 Iulie de ţar împăratului Wilhelm pentru a-i propune să supue diferendul convenţiei dela Haga. Wilhelm II n'a răspuns nimic, şi abia la 30 Iulie, faţă de această tăcere şi de mobilizarea austriacă, Rusia a mobilizat cele patru regiuni: Kazan, Kiew, Moscova şi Odesa.

5. *Atitudinea Franţei şi Angliei.* Până în ultimul moment Franţa şi-a ţinut trupele de acoperire la 8 kilometri de frontieră, ceea ce a permis Germaniei să violeze teritoriile franceze încă dela 2 August dimineaţa, înaintea oricărei declaraţii de războiu.

Cât despre Anglia, la 31 Iulie ea amintea încă Franţei că nici un angajament n'o lega de ea. La 2 August după intrarea avantgardelor pe teritoriul francez, ea îşi mărginea încă făgăduelile la protecţiunea coastelor.

6. *Declaraţia de războiu.* Toate declaraţiile de războiu, contra Serbiei, Rusiei, Franţei, Belgiei, au pornit din Berlin şi Viena.

Declaraţia de războiu contra Franţei era în aşa grad cu neputinţă de motivat, în cât n'a putut să se bazeze decât pe o invenţie mincinoasă, recunoscută apoi ca falsă de înşeşi autorităţile germane.

„Le Temps" aminteşte terminând, cuvântul pronunţat de Jaurès, când ieşea dela preşedinţia consiliului, în ziua morţii lui:

— Dacă am fi noi în locul guvernului francez, nu văd ce-am putea face mai mult spre a evita războiul. (T. F. F.).

Resursele în oameni ale Angliei

Paris, 27 (întîrziată). — Ziarul „Daily Chronicle" inzistă asupra posibilităţei pentru Anglia de a ridica un nou contingent de 343.000 de oameni din coloniile Africei. (Ag. Radio).

Căzuţi pentru patrie

Locotenentul Virg. D. Abeleanu

Sub-locot. de rezervă Nic. G. Drosescu
din bat. vânători, fost magistrai la trib. Prahova

Locot. Gh. Gorciovă

Pe frontul macedonean

Atacuri bulgare respinse

Paris, 29. — Armata sîrbă a răspuns cu succes toate atacurile bulgare, pe Cerna.

Avioanele noastre au bombardat gările Barna şi Puljevo.

Marile pierderi suferite de bulgari

Londra, 29.—Corespondentul agenţiei „Reuter" la Salonic, telegrafiază: După declaraţiile prizonierilor bulgari, artileria grea a Aliaţilor a cauzat mari pierderi trupelor bulgare, în special diviziei a 8-a, care a pierdut vre-o 1500 oameni, ceea ce reprezintă 50% din efectivul ei.

Aceste pierderi enorme explică slăbiciunea atacurilor bulgare.

Reuter.

Ofensiva trupelor sârbeşti pe Cerna

Paris, 31. — Pe malul sting al Cernei trupele sârbeşti au pornit o ofensivă viguroasă în regiunea muntoasă dela Cukui, la nord de Skocivir şi au respins forţele bulgare, cu toate poziţiunile organizate ce le ocupau. Pînă în prezent s'au luat 500 de prizonieri, dintre cari 12 ofiţeri; 10 tunuri şi 10 mitraliere au căzut în mîinile aliaţilor noştri.

Pe aripa stîngă a aliaţilor, lupta de artilerie continuă destul de vie. Trupele aliate au respins mai multe tentative bulgare pe diferite puncte ale frontului aliat.

Mare victorie a sîrbilor

Paris, 31.—La cotitura riului Cerna, trupele sîrbeşti respingând pe bulgari, au continuat înaintarea lor victorioasă. Muntele Cukui a fost cucerit în întregime de sîrbi precum şi satul Polok, pe care le-au luat într'un strălucit atac. Toate contraatacurile bulgarilor au dat greş cu grele pierderi pentru ei.

Mai la vest, sîrbii au progresat la nord de Veliselo.

Pe restul frontului canonadă intermitentă. (T. F. F.)

Pe frontul italo-austriac

Gravele pierderi ale antriacilor pe muntele Pecinka

Roma, 31. — Ziarul „Tageblatt" din Graz, care publică adeseori confidenţe de ale generalului Boerevici, comandantul armatelor austriace de pe Carso, afirmă că bătălia pentru stăpînirea muntelui Pecinka, a fost cea mai sîngeroasă din războiul mondial. Evident că ziarul face aluzei la pierderile suferite de austriaci, de oarece cucerirea muntelui Pecinka i-a costat puţine pierderi pe italieni. (T.F.F.).

MARELE CARTIER GENERAL

Comunicat oficial No. 78

Din 31 Oct. 1916, ora 7 dim.

FRONTUL de NORD şi NORD-VEST

Pe frontiera de Vest a Moldovei şi pînă la Predeluş, nimic nou.

In valea Prahovei, bombardament de artilerie, mai cu seamă în sectorul la Apus de rîu. S'au respins două atacuri inamice către Valea-Cerbului (Nord-Vest Buşteni).

In regiunea Dragoslavele, luptele au continuat în tot cursul zilei de erl. Ne-am menţinut poziţiile.

In valea Oltului, s'au respins toate atacurile inamice pe stînga Oltului.

Pe dreapta rîului, sub presiunea inamicului, am cedat puţin teren la Sud de linia Riglăului-Sărăcineşti.

In valea Jiului, presiunea inamicului continuă a fi puternică. Se dau lupte violente în regiunea Bumbeşti.

La Orşova şi pe dreapta Cernei, acţiuni vii.

Frontul de Sud

Nimic nou.

CONSIDERAŢII ASUPRA RAZBOIULUI NOSTRU

DE CE ATACA AUSTRO-GERMANII PE FRONTIERA DE NORD A MUNTENIEI

— Situaţiunea forţelor germane şi posibilitatea unei noi ofensive împotriva frontului românesc —

Aprecînd după operaţiunile din ultimele 10 zile şi după încăpăţînarea cu care duşmanul atacă de preferinţă frontiera de Nord a Munteniei rezultă în chip neîndoios că pe această parte a frontierei noastre năzăjduieşte probabil să obţină rezultate cu urmări mai importante în acţiunea ofensivă contra Romîniei.

Atacurile de pe frontiera de Nord a Munteniei coroborînd însă cu bombardamentul violent, care sporeşte zilnic în intensitate pe tot lungul Dunării, evidenţiază şi mai mult că această linie de frontieră întră cu mai mari avantagii în calculele statului major austro-german.

Aceasta e de sigur şi explicaţiunea faptului că, în vreme ce unanimitatea trupelor pur germane sunt masate la frontiera nordică a Munteniei, pe frontul Moldovei germanii s'au mulţumit numai să încadreze trupele austro-ungare cu elemente germane, reduse şi ele la minimum posibil şi cu singura menire de a menţine în poziţiuni trupele austriace.

Aşa fiind, frontul de Nord al Munteniei, din cauza posibilităţii de legătură imediată în operaţiuni cu Dunărea, rămîne deci deocamdată frontul cel mai important al războiului nostru.

*

O menţiune deosebită mai este de făcut pentru frontul nostru dobrogean, unde trupele aliate reculegîndu-se, — după retragerea la care am fost siliţi în faţa unui inamic vesnic superior numericeşte, — au înaintat simţitor spre Sud, fără să întîmpine o prea mare rezistenţă.

In această retragere spre Sud, inamicul a lăsat şi de astă dată urmele vizibile ale războiului sălbatec, pe care-l duce împotriva noastră. Urmele civilizaţiei teutono-bulgare se cunosc şi astăzi în cenuşa satelor şi oraşelor noastre, incendiate de inamic în retragerea lui grăbită.

Solidaritatea de rasă s'a manifestat însă şi de astă dată sub forma unei preferinţe sălbatice pentru incendiarea mai ales a satelor româneşti de pe malul Dunărei, în vreme ce procentul incendiilor e simţitor redus în satele bulgaro-nemţeşti de pe malul mării Negre, unde aripa dreaptă inamică pare a-şi fi înfrînat mai ales avîntul incendiator.

*

Dar cu toate atacurile îndrjite ale inamicului pe frontul de Nord al Munteniei, rezistenţa noastră continuă şi e atît de solidă şi aşa de eroică, încît austro-germanii nu-şi pot opri manifestarea unei surprize care se oglindeşte de altfel şi în presa lor şi chiar în comunicatele oficiale inamice.

Modestia de azi a comunicatelor austro-germane — aşa de semeţe de obicei — în anunţarea operaţiunilor de pe frontul românesc, este pentru oricine indicaţiunea cea mai elocventă asupra impresiunei, pe care dîrza noastră rezistenţă a făcut-o înaltului comandament inamic. De altfel, în treacăt spus, înfrîngerea germană şi marea victorie românească din valea Jiului nu au cunoscut încă cinstea unei înregistrări măcar laconice în cuprinsul vorbăreţ al comunicatelor austro-germane.

Pe de altă parte, însăşi presa vrăjmaşă se vede silită să recunoască în public succesul rezistenţei româneşti, care ţine în loc mersul înainte al armatei generalului Falkenhayn.

Astfel, ziarul Vorarlberger Tageblatt, ocupîndu-se de luptele pe frontul Transilvaniei, spune, că „într'adevăr românii se luptă cu cel mai mare curaj, confirmînd valoarea pe care istoria le-a recunoscut-o". Un alt ziar inamic „Grazer Tageblatt", recunoaşte că „înaintarea austro-germană s'a oprit din cauza solidei rezistenţe româneşti".

Fără îndoială, însă, că austro-germanii vor repeta încercarea de a înfrînge solida noastră rezistenţă, — dar e de văzut dacă vor reuşi şi dacă mai ales nu se vor frînge iarăşi de aceeaşi „solidă rezistenţă" românească, sforţările lor de a pune stăpînire pe Dunăre, pe grînarul şi pe izvoarele noastre de petrol, de a căror lipsă astăzi se resimt în deosebi.

De consecinţele primei lor ofensive împotriva României, s'au resimţit imediat; dezorganizîndu-şi vechile fronturi, ca să poată trimite trupe împotriva noastră, germano-austro-bulgarii au înlesnit victoria franceză de la Verdun, marele succes italian de pe Carso şi cea dintîi înaintare simţitoare a generalului Sarrail pe frontul de la Salonic. Incercînd deci o nouă ofensivă în contra României, puterile centrale ar fi obligate la repetarea operaţiunei de degarnisire pe celelalte fronturi, operaţiune care — ţinînd seamă de experienţa recentă de la Verdun şi Carso — ar pune Austro-Germania în situaţiunea de a alege între un succes cu totul îndoelnic pe frontul românesc şi deschiderea perspectivei pentru aliaţii noştri de a merge repede spre Sofia prin Macedonia şi pe frontul de la Carso spre Fiume. Aceasta bine înţeles în afară de celelalte consecinţe pe cari le-ar putea avea pentru austro-germani degarnisirea frontului francez, la care lipsa de rezerve i-ar obliga de sigur în cazul unei noui încercări de presiune puternică pe frontul românesc.

*

In concluziune şi din cercetarea tuturor acestor consideraţiuni, se lămureşte — chiar şi pentru cei mai puţin cunoscători ai situaţiunei militare — că ori cîte sforţări ar mai proecta austro-germanii împotriva noastră, succesul nu mai e cu putinţă de partea lor. fiindcă războiul de pînă acuma i-a redus la situaţiunea de a nu mai putea face grupări de forţe importante pe un front, fără să nu aibă de suferit înfrîngeri imediate pe celelalte fronturi.

Aceasta fiind deci situaţiunea din prezent a inamicului, în raport cu posibilitatea unei noui ofensive în contra frontului românesc, din punctul nostru de vedere putem socoti criza trecută.

Stingeţi luminile cât mai curând.